

Yazar: Ramazan YILMAZ

Özgürlük Hareketleri ile Toplumlar, Yaratılışlarındaki Varlıklarını Gösteriyorlar

Yüce Allah'ın, Kur'an'da gönderdiği yazılı ayetleri olduğu gibi Kâinatta, göklerde ve yerde de ayetleri vardır. Yaratılan her şey, yüce Allah'ın ayetlerindedir, buna insan da dahildir. İnsanların ruhsal ve fiziksel yaratılışlarındaki mükemmellikleri yanında onların, değişik dil, renk ve karakterlerde yaratmaları da yüce Allah'ın ayetlerindedir. "Göklerin ve yerin yaratılması, dillerinizin ve renklerinizin muhtelif olması O'nun ayetlerindedir; doğrusu bunda bilenler için gerçektir." (Rum, 22) İman edenler, her hâlikârdâ yüce Allah'ın Kur'an'da gönderdiği ve Kâinatta var olan ayetlerine iman eder, saygı duyarlar. Yüce Allah'ın ayetlerine saygı göstermek, O'na olan imanın gereğidir. Yüce Allah'a gerçektir iman eden Müslümanlar, yaratılan tüm canlılara karpı hayırla muamele ettikleri gibi insanların, değişik dil, renk ve karakterlerine saygı gösterir, onlar arasında herhangi bir ayrım göstermezler. Çünkü onlar bilirler ki, renk ve dilleri farklı da olsa, tüm insanlar aynı nefisten gelme ve hepsi de yüce Allah'ın yaratılışlarıdır. "Ey insanlar, Rabbinizden korkun; O ki sizi, bir tek nefisten yarattı ve ondan epini yaratıp ikisinden birçok erkekler ve kadınlar türetip yaydı; Allah'tan korkun ki, O'nunla birbirinizden dilekte bulunuyorsunuz ve yakınlık sağlıyorsunuz. Şüphesiz Allah, sizin üzerinizde göstericidir." (Nisa, 1) İnsanlar arasındaki dil ve renklerinin farklı olması bir üstünlik, biri diğerini tekileptirmesi için değil, onların birbirlerini yakından tanımaları ve kaynaklarını indir. İnsanların dil ve renklerinin farklı olması onların, Rableri yanında biri diğerinden üstün olduğu anlamında da değildir. Yüce Allah (cc) yanında üstünlik ancak takva ile, bunun dışında insanların Rableri arasındaki konumları aynıdır. "Ey insanlar, şüphesiz Biz sizi, bir erkek ve kadından yarattık ve birbirinizi tanımanız için sizi ırklar ve kabileler yaptık; şüphesiz Allah yanında en üstün olanınız, en çok korunmanızdır; muhakkak ki Allah bilendir, haber alandır." (Hucurat, 13) Aynı dil ve renklerde yaratılan insanlar,

karakterlerine uygun bir coğrafyaya yerleştirildiler. Her toplum, vatan edindiği bölgede kendisini tanımlayan sýfat ve ismi ile yerleşik hayata geçtiler. İnsanlar, birbirlerini, kimin ne olduğunu, nerede ikamet ettiğini, yerleşik oldukları yerlere atfen tanımlamaya ve tanımaya başladılar. "O ki sizi, bir tek nefisten inşa etti; sizin için bir kalıp ve bir emanet yeri vardır. Gerçekten biz, anlayan bir toplum için ayetleri ayrıntılı olarak açıkladık." (Enf, 98) Aynı nefsi tabiiyan, aynı duygulara sahip olan, aynı yaratıcıya kulluk yapmakla mükellef tutulan insanlar, zaman içinde Rablerinin olan iman ve kulluk bilincelerini yitirmeleri sonucunda biri diğerini, inanç, dil ya da renkleri nedeniyle hakir görmeye, kendisini ve mensup olduğu ırkı üstün görmeye başladılar. "Fakat onlar aralarında iplerini yazılmış kâğıtlar halinde paramparca ettiler; her grup, kendi yanındaki peylerle mutludur." (M, 53) "Onlar ki, dinlerinde tefrikaya düşerler ve fırka fırka oldular; her hizip yanında olanla sevinmektedir." (Rum, 32) İnsanların, biri diğerini tekileştirip ayrımcılığa tabi tutması cehaletin, inkârın ve haddi aşmanın onlara kazandırdığı kötü bir duygu idi. Ayrımcılık ve tekileştirme cehaletin sonucudur Rablerinin gerçek iman etmiş Müslümanlar, yüce Allah'ın deşik dil ve renklerde yarattığı insanlar arasında hiçbir şekilde ayrıma yapmaz, onların dil ve renkleri konusunda hakir görünmez, kınamazlar. Çünkü onlar, insanların deşik dil ve renklere sahip olmalarının yüce Allah'ın ayetlerinden olduğunu bilirler. Bu nedenle yüce Allah'ın ayetlerinden olan dil ve renklerinden dolayı insanların dýplamanın, asıl itibarı ile yüce Allah'ın bu ayetlerinden hoplanmamak ve inkâr etmek olduğunu bilirler. Başka insanların dil ve renkleri konusunda hakir görün, onların kötüleşmeler, aslında Rablerini inkâr eden kimselerdir. Bunlardan bazıları insanların dillerinden dolayı dýplayıp hakir ve düşman görünürken bazıları da, Rablerini inkâr ettikleri için Rablerinin yarattığı insanların hakir görünüşüne zulmettiler. Bu nedenle onlar, yüce Allah'ın azabını hak ettiler, ancak yüce Allah (cc) onlara, bu inkâr ve zulmlerinden vazgeçmelerini için fırsatlar verdi. "İnsanlar, bir ümmetten başka deşildi, ancak ihtilafa düşerler; þayet Rabbinin ümmetinden bir sız olmasaydı, ihtilaf ettikleri peylerde aralarında mutlaka hüküm verirdi." (Yunus, 19) İnsanların, yaratılış mayaları aynı olduğu gibi kulluk görev ve sorumlulukları da aynıydı, yaratılış fýratları, duygu, düşünüş, istek ve arzuları da aynı olan insanlar arasında hiçbir fark yoktu ve tek bir ümmet idiler. Ancak kimileri, kendilerine gelen vahyi esasları yalnız yorumlamaları, bunun

sonucunda kendilerini en dođru yolda, diđerlerinin sapýklýk içerisinde olduklarýný düþümeleri, kimileri, kýskançlýk ve çekememeþlikleri yüzünden ayrýlýða düþtüler. “Ýnsanlar, bir tek ümmet idi; böylece Allah, nebilerini, müjdeciler ve uyarýcýlar olarak gönderdi ve onlarla beraber, anlaþmazlýða düþtükleri þeylerde, insanlar arasýnda hükmetmek için Kitab’y Hak ile indirdi. O (kitap) verilen kimselerin ihtilaflarý baþka deđil apaçyk deliller geldikten sonra aralarýndaki aþýrý isteklerindedir. Bunun üzerine Allah, iman eden kimseleri, onda ihtilaf ettikleri þeyde Kendi izniyle Hakka ilettiler. Allah, dileyen kimseye hidayet eder, dođru yola iletir.” (Bakara, 213) Tefrika içerisine düþen toplumlardan günlü olanlar, zayýf toplumlar üzerinde kendi hegemonyalarýný kurmak için baský ve zorbalýða baþvurdular, onlara ait haklarýný ellerinden almaya baþladýlar. Önceleri inançsal bir hegemonya þeklinde baþlayan bu ayýrýmcý, baskýcý zorbalýklar, giderek zayýf toplumlarýn dillerini ve siyasal kimliklerini inkâra ve onlara bu haklarýný kullanmalarýný yasaklamalara kadar gitti. Dil ve siyasal kimliklerin inkâr edilmesi 20. yüzyýl baþlarýnda emperyalizm, sömürü sýnýrlarýný geniþletme çabasý sonucunda kendi arzularýna uygun sýnýrlar belirlemeye baþladý. Bunun sonucunda kimi yapay devletçikler oluþturdu, kimi halklarý da parçalara ayýrarak baþka devletlerin hegemonyasý altýna soktu. Böylece karpýsýnda duracak, kendisinin baþýný ađrýtacak toplumlarý bölüp parçalayýp dađýttý. Emperyalizmin o günkü günlü devletleri olan Ýngiltere ve Fransa, kendilerini temsilen atadýklarý iki þefin ortak kararý ile Ortadođu sýnýrlarýný, emperyalizmin çykarlarýna uygun bir biçimde cetvelle çizerek halklarý bu sýnýrlarýn içerisine mahkûm ettiler. Ýngiltere’yi temsil eden Mark Sykes (Saykes) ve Fransa’y temsil eden Francois Georges-Picot'un (Javýrjýk Liko) 1916 yýlýnda uzlaþarak kimi yeni ükeler oluþturdular ve cetvelle sýnýrlar çizdiler. Sýnýr çizgilerinin çođunun düz olmasý bu gerçeđi ortaya koyuyor. Emperyalizmin iki þefinin, Osmanlý topraklarýný parçalayýp yeni ükeler oluþturmalarý sonucunda, - Irak, günümüzde Ürdün'ün bulunduđu topraklar ve Filistin, Ýngiltere yönetimine, -Suriye ve Lübnan da Fransýz etkisine girdi. - Diđer taraftan Mýsýr, Ýngiltere, Cezayir (Mađrip) de Fransa’nýn kontrolüne verildi. Emperyalizmi bu iki þefi Sykes-Picot, yalnýzca sýnýrlarý belirlemekle kalmadý, ayný zamanda, [Akdeniz](#)'in dođu sahillerinde sýnýrlarý kesin olmayan, cođrafî, tarihî ve kültürel bir adlandýrma olan Levant'y mezhepler temelinde bölmeyi tasarladýlar; buna göre: - Lübnan, baþta Maruniler olmak üzere, Hristiyanlar ve Dürziler için

sýđýnacak bir liman olarak öngörüldü. - Filistin'de büyük oranda Yahudiler de yapıyordu, onarýn geleceđi gözönünde bulundurularak planlar tasarladýlar. - Lübnan ve Filistin’in sýnýr bölgesindeki Beka Vadisi Pii Müslümanlara býrakýldý. - Bölgede en büyük mezhepsel demografiye sahip Suriye'de Sünni Müslümanlar vardý. Bu planlar, bu cođrafya mezhep temelindeki ayrýpmaya neden oldu. Emperyalistlerin asýl amacý, sömürülerini sürdürebilmek için Ortadođu halklarýný bölüp parçalayarak karpýlarýnda güçlü bir devlet istemedikleri gibi ayný zamanda kurulacak Ýsrail’in karpýsýnda da güçlü bir Ýslâmi birliđin olupmasýný engellemekti ve amaçlarýna da ulaþtýlar. Lübnan, Suriye topraklarý bölünerek kurulurken, Irak, Osmanlý Devleti'nin çöküpünün ardýndan Ortadođu'da oluþturulan devletlerden biridir ve Musul, Bađdat ve Basra gibi Osmanlý eyaletlerinin bir araya getirilmesiyle oluþturuldu. Tarih içinde daha önce yapamýþ bir Irak devleti veya bir Irak halký olmamýþtýr. Irak adý da Osmanlý Ýmparatorluđu döneminde merkeze olan uzaklýđýndan dolayý Irak kelimesiyle isimlendirilmesinden gelmektedir. Emperyalizmin, Arap halklarýný Arabistan, Ürdün, Lübnan, Irak ve Suriye gibi devletçiklere bölmesi, apiret mantýđýný sürdüren Araplar arasýnda fazla bir sýkýntýya neden olmadý. Nihayetinde ayrý devletler de olsalar, kendi dil, kültür ve siyasal kimlikleri ile tanýnýyorlardýr. Bu nedenle bu bölünme, çyükarcý ve menfaatperest Araplarý memnun bile etti. Allah’ýn yarattýđýný kimse bozamaz Emperyalistlerin ve onlarýn inkârcý yardýmcýlarýnýn tüm baský ve zorbalýklarýna karpý elbette yüce Allah (cc), kendi ayetleri olarak yarattýđý her þeyi koruyacak ve onlarý yaratýlýþ fýtratlarýna döndürecektir. Kimi toplumlarýn, baþka toplumlarý baský ve zorbalýkla sindirmeleri onlara, ne inançlarýný terk ettirdi, ne siyasi kimliklerini býrakmalarýný sađladý ve ne de onlara dillerini unutturdu. Günümüz dünyasýnda ezilen toplumlarýn, kendi deđerlerine sahip çyüküleri ile doludur. Ancak ne ilginçtir ki, kendi deđerlerine sahip çyükanlar, emperyalizm ve onun yerli ipbirlikçileri tarafýndan terörist olarak damgalanýyor. Ýpte bazý özgürlük hareketleri: Kürtler, Emperyalizmin kurban ettiđi kavim Emperyalizm en büyük darbeyi Kürt halkýna vurdu ve onlarý, Türkiye, Suriye, Irak ve Ýran sýnýrlarý içerisinde bölerek dört parçaya ayýrdý. Emperyalizmin, Kürt toplumunu parçalara ayýrýp dađýtmasýnýn elbette çok önemli nedenleri vardýr. Bunlar: - Kürtler, emperyalistlerin kendilerini Osmanlý Devletine karpý isyan taleplerini ve onlarla ipbirliđi yapmayý reddettiler, birinci

dünya savapü sürasünda 1919’daki Behdinan isyanü sürasünda iki Yngiliz subayünü öldürdüler ve Yngilizlere karpü savapülar, Yngilizler, Araplarü, Lawrence vasütasü ile kandüryp sat&uumun ald&uumuklary ve Osmanly Devletine karpü onlary kypkürtt&uumuklary gibi Kürtlerin i¸erisine de ajanlarynü göndererek onlary da Osmanly Devletine karpü isyan ettirmek istediler. Ancak inan¸ de¸erlerine ba¸ly Kürt toplumu, Yngiliz ajanlarynün isteklerini kabul etmedi ve iki Yngiliz subay&uumunü öld&uumurd&uumuler. - K&uumurtlerin, Araplar gibi kendilerini satarak Osmanly Devletine karp&uumu isyan etmemelerinin nedenleri; a- K&uumurt toplumunun inan¸laryna ba¸ly olmalary nedeniyle Müsl&uumuman görd&uumuklery Osmanlyya karp&uumu k¸firlerle i¸birli¸e yapmalar&uumu, b- Osmanly tebaas&uumunü karde¸ermeleri, onlarla savapman&uumun haram oldu¸unu bilmeleri, c- Ynan¸laryna olan ba¸lylyklary nedeniyle aralar&uumunda bir büt&uumunük sa¸ayarak emperyalizme karp&uumu savapma ihtimallerinin bulunmas&uumu, d- M&uumusl&uumumanlar aras&uumunda ay&uumur&uumumc&uumulyk yapmak istememeleri, bülmeye karp&uumu ¸ykmalary. T&uumum bu ve daha bapka nedenlerle emperyalist Yngiltere ve Fransa, K&uumurt toplumunu d&uumurt devletin s&uumun&uumurlary i¸erisine sokarak par¸alara ay&uumurd&uumu. Par¸alanan K&uumurtlerin Dramlary K&uumurt halk&uumun&uumun i¸erisinde bulundu¸u d&uumurt devlet, K&uumurt toplumundan adeta emperyalizme neden uymad&uumuklary intikam&uumun&uumu almaya ¸alypt&uumular. Bunlar: - Siyasal kimliklerini ink¸ar edildi, K&uumurt olmak adeta su¸ say&uumuld&uumu, - Dilleri yasakland&uumu, K&uumurt¸e konupmalar&uumu su¸ say&uumuld&uumu, kendi dilleri ile de¸ kitap, dergi, gazete yay&uumunlamak, K&uumurt¸e konupmalar, takibata u¸rad&uumu, su¸lu gör&uumuld&uumu. - Bulduklary devletlerde ikinci s&uumun&uumuf muamelesine tabi tutuldular, - K&uumurtlerin, say&uumusal ¸o¸unlu¸unun bulunmad&uumudy b&uumulgelere her t&uumurl&uumuly yat&uumurymlar yap&uumulyrken K&uumurtlerin say&uumusal ¸o¸unlu¸unun bulundu¸u b&uumulgeler adeta unutuldu. - Suriye’de K&uumurtler, halk bile kabul edilmedi, onlara kimlik verilmedi, Irak’ta defaatle katliama u¸rat&uumuld&uumular, soyk&uumuryma tabi tutuldular, T&uumurkiye’de kendi dilleri ile konupmalar&uumu yasakland&uumu, asimile edilmeye ¸alypt&uumuld&uumu. Yran’da K&uumurt varly¸y s&uumurekli bask&uumu görd&uumu, zulme u¸rad&uumu Yran’da, bah Pehlevi zorbal&uumudy d&uumuneminde de Humeyni’nin Devrimi (1979) sonras&uumunda da K&uumurt kimli¸e ¸ok sistematik bask&uumular uyguland&uumu, g&uumun&uumum&uumuzde de K&uumurtlere karp&uumu zul&uumum, b&uumut&uumun boyutlary ile devam etmekte, K&uumurtleri sindirme politikalary izlenmektedir. Suriye’de, kendi k&uumullerinden ¸ikan bir toplum, K&uumurtler Suriye’de yrk¸ly Baas Partisi ve Haf&uumuz Esed y¸netimi, K&uumurt toplumunu insan olarak bile kabul etmeyip vatandap olarak saymad&uumu, bu zul&uumum, Suriye’de halk

ayaklanmasýna kadar sürdü. Baskýcý Baas zulmü; Kürtlere ne siyasi kimliklerini kaybettirdi ne de dil ve kültürlerini unutturdu, tam aksine sindirilip yok sayýlan Kürtler, adeta toprađýn altýna atýlmýb tohum gibi günü geldiđinde ortaya çýktý ve ayaklanma ile beraber kendi siyasi varlýklarýný ortaya koydular ve günümüzde gelinen noktaya geldiler. Irak’ta Kürtler, defalarca soykýrýma uđradý Emperyalistler tarafýndan Irak sýnýrlary içerisine hapsedilen Kürtler, Irkçý Baas rejimi ve Saddam diktatörü tarafýndan defalarca katliama ve soykýrýma tabi tutuldular. En son Halepçe Katliamý, tüm dünyanýn gözleri önünde yapýldý, bu olay karpýsýnda emperyalistlerin kýlý bile kýpýrdamadý. [Yran-Irak Savabý](#) sýrasýnda [Saddam Hüseyin](#)'in, 1986-1988'de [Irak](#)'ýn kuzeyinde [Kürtlere](#) karpý düzenlettiđi [El-Enfal Harekâtý](#) operasyonu, tam anlamý ile Kürt toplumunu, bepikteki bebekleriyle beraber yaplý genç; kadýn erkek ayýrýmý yapýlmadan katletti. Kanlý Cuma olarak da bilinen bu zehirli gaz saldýrýsý (Kürtçe: Kîmyabarana Helebce) Kürt halkýna yapýlmýb bir soykýrým olarak kabul edilir. Bu zehirli gaz saldýrýsýnda 3.200 ile 5.000 arasýnda kiþi öldürüldü, 7.000 ile 10.000 arasý sivil yaralandý. Saldýrdan sonra komplikasyonlar, çepitli hastalýklar meydana geldi, yapýlan dođumlar sađlýklý neticelenemedi. Bu saldýrý o bölgelerde Kürt halkýna, sivil nüfusa karpý yapýlmýb en büyük kimyasal saldýrý olarak bilinir. Türkiye’de Kürtler Kemalist zorbalýđýn zulmüne maruz kaldý Kemalist zorbalýđýn Anadolu’yu çepitli entrikalar sonucu iþgal etmesinden sonra emperyalizmin yerli iþbirlikçisi tarafýndan önclikle Müslümanlara ve Ýslâmi hassasiyetlerini muhafaza eden Kürtlere karpý çok büyük zulümler yapýldý. Kemalist zorbalýk tarafýndan Müslümanlarýn inançlarýný yapamalarýna fýrsat verilmemib, birçok Müslüman âlim, sebepsiz yere yalnýzca Müslüman olduklarý için cezaevlerine dolduruldu ve asýldý, Kur’an kurslarý kapatýldý, Kur’an’ý Mushafлары toplatýlýp yakýldý. Kiralanan ve satýn alýnan hoca kýlýklý Samiri bel’amlar vasýtasýyla Tevhidi gerçekler gizlendi, Kur’ani kavramlar çarpýtýldý, Hak, batýlla karýptýrýlarak gerçekler gizlendi. Kemalist zorbalýđýn onca zulüm, baský ve saldýrýlarýna, bel’amlarýn gayretlerine rađmen insanlar, ne dinlerinden vazgeçtiler ne de iman ettikleri Kitaplarýný býraktýlar. Onlar, tüm baský ve zulümlere rađmen inançlarýný, tam Tevhidi anlamda olmasa bile, muhafaza ettiler. Kemalist zorbalýk, Kürtlere karpý da en acýmasýz bir þekilde saldýrdý, bir taraftan Þeyh Said ve Sünni Kürt toplumunu katlederken diđer

taraftan Kemalist zorbalýđa karpý isyan etmedikleri halde Dersim’de Seyid Rýza ve taraftarlarýna 1937-1938 yýllarýnda dünyada eþine az rastlanýr bir katliam yaptý. Kemalist zorbalýđýn katliamýnda 13.160 kiþi katledilirken 12.000’e yakýn insan, zorunlu göçe tabi tutuldu. Peyh Said ve Seyid Rýza taraftarý kabul edilen binlerce kadýna tecavüz edildi, ýrzlarý kirletildi, Kemalist zorbalýđýn askerlerinin tecavüzüne uđramamak için birçok kadýn, nehirlere atlayarak intiharý etti. Kemalist zorbalýk, Kürtlerin dillerini konupmalarýný yasakladý, deđil basýn yayýn yoluyla Kürtçe yazýp okumak, askere giden ve cezaevlerinde bulunan evlatlarý ile hiç Türkçe bilmeyen annelerin konupmalarý suç sayýldý, evlatlarý ya da epleri ile konupan kadýnlar, anne babalar takibata uđradýlar, cezalandýryldýlar. Parçalandýklarý dört ülkede de her türlü zulme maruz kalan Kürt toplumu, bu baský ve zulümlere tepki gösterdi, isyan etti. Türkiye, Ýran ve Suriye’de halkýn çođunluđu tarafýndan kabul edilmediyse de, Marksist Leninist gruplar tarafýndan baþlatýlan örgütlü isyanlar, Irak Kürdistan’ýnda halkýn da kabul ettiđi ileri gelen din önderleri tarafýndan organize edildi. Kürtlerin, 110 yýllýk talepleri ve Özgürlük Arayýplarý Emperyalistler tarafýndan dört parçaya ayrýlan ve suni oluþturulan Irak sýnyrlarý içerisindeki Kürt toplumunun haklý talepleri 110 yýl öncesine dayanmaktadır. 1907 yýlý baharýnda Peyh Abdusselam, Brifkan köyündeki Kadiri Tekesinin lideri Peyh Nur Muhammed Brifkani’nin evinde gerçekleþtirilen toplantýya Kürt apiretlerinin liderlerinin önemli bir kýsmý katýldý. Bu toplantýda dile getirilen taleplerin Osmanlý Devleti tarafýndan kabul edilmemesi üzerine 1909'da Kürtler isyan etmiþtir. Kürt toplumunun talepleri þunlardý: 1-Kürt bölgelerinde Kürtçenin resmi dil olarak kabul edilmesi. 2- Eđitimin Kürtçe yapýlmasý. 3-Kaymakamlarýn, nahiye müdürlerinin ve diđer memurlarýn Kürtçeyi iyi derecede bilenlerden tayin edilmeleri. 4-Devletin dini Ýslam olmasý hesabýyla mahkemelerde verilen hükümlerin Ýslam periatýna göre verilmesi. 5-Vergiler (zorunlu hizmetlerin karpýlýđý olarak) eskiden olduđu þekliyle alýnmasý, ancak bunlarýn Kürt bölgelerindeki yollarýn onarýmý, okullarýn açýlmasý için kullanýlmasý. Bu haklý ve fýtri taleplere Osmanlý Devleti, Dađýstanlý Mehmed Fazýl Papa komutasýnda bir ordu göndererek kanlý bir cevap verdi, ancak bu baský ve zulüm, Kürtleri haklý taleplerinden caydýrmadý, talepler ve isyan devam etti. Halký taleplerin elde edilmesi isyanýna diđer Kürt apiretlerinden Peyh, Akra, Hemund, Kürdî ve Herki de katýldý. Osmanlý Devleti, bu haklý talepleri karpýlamak yerine 21 Eylül 1909'da "Barzanî Peyh Abdüsselâm

ve avenesinin yerel halk üzerindeki zulmünü ortadan kaldýrmak" gerekçesiyle Barzan üzerine yeni bir operasyon baþlattý. Operasyonda birçok kiþiyi katledildi Abdusselam ve yanýndakiler kaçmak zorunda kaldýlar, ancak isyan durmadý 1913 yýlýnda yeniden baþladý. Peyh II. Abdüsselâm, isyaný sýrasýnda evine sýðýndýđý Safi Abdullah adýndaki bir Kürt haini tarafýndan, Osmanlýn, Peyhin yakalanmasý için koyduđu ödülü almak üzere, uyuyan Peyhi yakalayýp Osmanlýya teslim etti, 1914 Aralýk ayýnda Peyh ve adamlarý idam edildiler. Ađabeyinin idam edilmesinden sonra hareketin baþýna 18 yapýndaki Peyh Ahmed geçti. Peyh Ahmed, 1919 Behdinan Ýsyany'nda iki Ýngiliz ajanýn öldürülmesine karýþmýþ, Peyh Mahmud Berzemci, Barzan ve Zibar apiretleri ile birlikte Neþturi ve Ermenilerden oluþan Ýngiliz ordusuna karþý savabmýþtýr. Ýngilizler, 1922'de Barzan'a saldýrdýlar, kaçan Barzani Apireti, daha sonra Alimed Barzani önderliđinde yeniden Ýngilizlerle savaþa baþladý, Ýngilizler uçaklarý ile Barzan köyünü ve 78 köyü de bombalamýþ, ancak Kürt toplumunun direncini bir türlü kýramamýþtýr. Sonunda Ýngilizlere bađlý Irak güçleri ile Ýngiliz kuvvetlerinden kaçan Ahmet Barzanî, Molla Mustafa Barzanî ve 400 adamý 1932 yýlý Haziranýnda Türkiye’ye sýðýnmýþlardý. 1932 yýlý sonlarýnda yeniden Barzan’a dönen Barzanî kardeþler, Irak hükümetine karþý isyanlarýný 1936 yýlýna kadar sürdüler. Birçok kez yakalanýp hapsedilen, sürgüne gönderilen Barzanî kardeþler, mücadelelerini býrakmadýlar. 1940 yýlýnda Nasýriye’den Süleymaniye’ye nakledilen Molla Mustafa, buradaki Kürt örgütleri ile iletiþim içerisine girdi, ancak Ýngilizlerin baskýsýndan Ýran’a kaçtý. Ýran Kürtleri, 22 Ocak 1946’da, Mahabad kentinin Çarçýra Meydaný’nda Mahabad Kürt Cumhuriyeti’nin kurulupunu ilan ettiler. Mahabad Kürt Cumhuriyeti’nin baþýna geçen Kadý Muhammed, önemli bir kýmý Barzanilerden oluþan ordunun baþýna general rütbesiyle taltif ettiđi Mustafa Barzani’yi getirdi. Mele Mustafa ayný zamanda birçok apiretin yeni Cumhuriyet’e desteđini sađlamada da önemli bir baþarý elde etti. Mustafa Barzanî, 16 Ađustos 1946’da, Irak Kürdistan Demokrat Partisi’ni kurdu. Ýran Mahabad Kürt Cumhuriyeti’nin ömrü uzun sürmedi ve Kadý Muhammed, idam edildi. Ýran’dan ayrýlmak zorunda kalan Mustafa Barzanî, ABD’ye sýðýnma bapvurusunda bulundu, ancak ABD’ye kabul edilmedi, bunun üzerine 1947 yýlýnda zorlu bir yolculuktan sonra Rusya’ya gitti. Rusya’da Stalin tarafýndan baský ve zorbalýklarla karþýlaþan

Barzanî’nin Peşmergeleri dağıtılyp ayrý yerlere sürgüne gönderilerek liderleri Barzani ile bağlantıly kesildi. Ancak Stalin’n ölmesi ile Kremlin ile bağlantıly kuran Mustafa Barzanî, Krupçev ile görüşmeyi başardı, yapılan tahkikatlar sonucunda Barzanî ve Peşmergeler, yeniden bir araya getirildiler. 1958 yılında Ekim ayında Bađdat’a geri dönen Mustafa Barzani’nin Bađdat’a dönüşü büyük bir gösteriyle kutlandı; Araplar ve Kürtlerden oluşan on binler, Barzani’yi karpıladılar. Araplarla Irak’ta birlikte yapamay kabul eden Barzanî, tüm iyi niyetlerine rağmen, Abdülkerim Kasım’n, Mısır lideri Cemal Abdülnasır’n etkisiyle Arap milliyetçiliğine soyunması, Kürtleri toplumdan ve yönetimden izole etmeye çalıpması, Kürtler ile Bađdat’n ilipkisinin bozulmasına neden oldu. Irak’ta içinde Kürtlerinde yer alığı Ulusal Birlik Cephesi fiilen dağıması ve Kürtlerin aleyhine başılayan gelişmeler üzeline Barzaniler bir kez daha ayaklanma kararı aldı. Bu yeni ve uzun ayaklanma kararı, 30 yıl sürecek yeni bir savaşın da başlangıçı oldu. Kürtler, 1961 yılında yeniden dağlarına çekildiler, onbinlerce Peşmerge, Molla Mustafa Barzani’nin komutasında büyük bir savaş başlattı. Savaşın ilk yıllarında bölğelerinin büyük bir bölğümü kurtarıp, özellikle dağlık Kuzey bölğümü başta olmak üzere yerleşim yerlerinin önemli bir bölğümü Kürtlerin denetimine geçmişti. Irak hükümetinin genel saldırlar dışında Irak Kürt Bölgesi’nde hiç bir hakimiyeti yoktu. 1961 ayaklanmasının cephe boyutu 1971 yılına kadar sürdü, Irak’ta direk devlet başkanı olmasa bile bir darbe ile yönetime gelen ve yönetimde büyük bir ağırlık oluşturan Saddam Hüseyin, 11 Mart 1971’de Kürtler adına Mustafa Barzani’nin, Araplar adına da kendisinin imzaladığı bir otonomi anlaşmasına imza attı. Kürtler ile imzalanan anlaşma sonrasında savaş bir kez daha durdu. Kürtler dağlardan inerek, kendi meclislerini kurdular ve içte tamamen bağımsız bir tutum takınarak, kendi ükelerini kendi yasaları ile yönettiler. 1971 yılında imzalanan Otonomi Anlaşmasının sonuçları, ne yazık ki uzun sürmedi. Irak ile İran arasında 1975 yılında imzalanan “Pat-ul Arap-Cezayir” Anlaşması’ndan sonra anlaşma, Saddam tarafından hukuken olmasa bile fiilen tek taraflı olarak yok sayıldı. Gerek İran’n gerekse ABD’n de desteğini alan Barzanî, İran ve Irak’n, FAO adaları konusunda anlaşması ve ABD’n de desteğini çekmesi ile adeta ortada kaldı ve İran’a sığındı. Bunu kabul etmeyen sol Kürt ölğüleri, Celal Talabani’n liderliğinde

birleberək KYB'sı (Kürdistan Yurtseverler Birliği) kurdu. Mustafa Barzani, 1979 yılına hastalanarak ABD'ye gitti, orada tedavi görüldü; sırada 1 Mart 1979 tarihinde hastanede yaşamını yitirdi. KDP lideri Mustafa Barzani'nin ölümünden sonra yerine baskı oğlu Ydris Barzani getirildi. Bir müddet sonra Ydris Barzani'de yaşamını yitirmesiyle, KDP'nin başına bu kez Mesud Barzani getirildi. 1991'de Irak'ın Kuzey Savabında yenilmesinin ardından Mesud, Ba'dat'taki rejime karşı Kuzey Irak'ta ayaklanmasını başlatmıştır. 1992 Mayıs'ında Kuzey Irak'ta yapılan seçimlerde Barzani, Kürdistan Yurtseverler Birliği lideri Celal Talabani ile birlikte lider seçilmiştir. ABD'ye Irak savabı sonrasında Saddam'ın dışımsından sonra Irak'ta dengelerin değişmesi üzerine KDP ve KYB arasında anlaşma sağlandı, Barzani Kurulan Federe Kürdistan Bölgesini başkanlığına getirildi. Bugün gelinen nokta Irak'taki Kürdlerin artık kendi devletlerine kavuşmasını gerekli kıldığından Barzani, Kürdistan Özgürlük referandumunu yapmış ve %92 oyla bağımsızlığı kazanmış, 110 yıllık sorun mülkadele böylece başarı ile sonuçlanmıştır, Kürdlerin kendilerine ait bir devletleri olmuştur. Seçilenler, Özgür insanların 234 yıllık Özgürlük mücadelesi için Peyh Mansur ile Rus emperyalistlere karşı başlatılan Özgürlük hareketi, seçilenlerin zaman ilerisinde baskı soykırım katliamlarına uğramalarına rağmen kesintisiz bir şekilde günümüzümüze kadar devam etti, ediyor. Seçilenler, 1816 yılında Rusların kendilerine ve diğer Kafkas halklarına uyguladığı baskı katliama rağmen sinmediler, önce Ymam Gazi Muhammed, ardından Ymam Hamzat önderliğinde mücadelelerini sürdürdüler. Ymam Hamzat'ın pehit edilmesinden sonra Ymam Pamil harekete önderlik etti ve Özgürlük mücadelesini tüm Kafkasya'da yaydı. Ymam Pamil'in Ruslara esir dışması bile seçilenlerin Özgürlük hareketini durduramadı, seçilen ve Yngular Özgürlük mücadelesini devam ettirdiler. Nihayetinde 1918 yılında Peyh Uzun Hacı önderliğinde Kuzey Kafkasya Emirliği, Yslam Devletinin kurulupunu ilan etti. Rus komünist rejiminin 1920'de Kafkasya'yı işgal etmesi ile Kafkas halklarına karşı insanlık dış katliamlara başvuruldu; aydınlar ve din adamları kurpuna dizildi, onbin seçilen Yngular hapsedildi, kurpuna dizildi. 1929 yılında yeniden başlayan seçilen Özgürlük

hareketi, Ruslarla anlaşma yapılmasına neden oldu, ancak Rusların onursuzca hileleri sonucunda hareketin önderi Pit Yslambulov ve arkadaşları kurpuna dizilerek şehit edildiler. Harekete Hasan Yslambulov önderlik etti, Ruslara karşı halklar ayaklandı. Rusya savapı durdurmak için Ccedil;e ccedil;en Yngup bölgesine Ccedil;e ccedil;en Yngup Sovyet Sosyalist Özerk Cumhuriyeti adını verdi, Sovyet Sosyalist ifadesini kabul etmeyen aydınları ile birlikte onbin kişiyi tutukladı ve bunları yok etti. Hasan Yslambulov hareketi 1940 yılında Galanoj Yngup inkılap hareketini kurdu; Rusların tüm saldırıları onları yenemedi. Stalin, Ccedil;e ccedil;en, Kıрым, Karacay, Balkar ve Ahıska halklarının Sibiry ve Türkistan steplerine sergine etti. Serginen gönderilenler, a ccedil;lyk, salgın hastalık nedeniyle öldü ve Ruslar tarafında kurbanlanarak öldürüldü. Sovyetler, 1957'den 1982 yılına kadar Ccedil;e ccedil;enlere asimilasyona uyguladı, Ccedil;e ccedil;enler, bunu kabul etmedi, 1988'de Hoca Ahmet Bisultanov liderliğinde Ccedil;e ccedil;en Yngup Halk Cephesi kuruldu. Sovyet Sosyalist zulmünün yığılması sonucunda kurulan Ccedil;e ccedil;en Milli Komitesi, daha sonra adı Milli Kongre olan teşkilatın başına Cevher Dudayev getirildi. Ekim 1991 yılında Sovyet yanlısı Ccedil;e ccedil;en hareketini deviren Dudayev, devlet başkanlığı oldu, bağımsızlığı ilan etti. Ruslar, Kasım 1991 yılından itibaren Ccedil;e ccedil;enlere karşı baskıyı askeri müdahalelerinin tümünde baskı yaptı. Sonunda Rus lider Boris Yeltsin, Cevher Dudayev ile müzakere masasına oturmaya karar verdi. Fakat daha sonra Ruslar, anlaşmalarını bozarak Ccedil;e ccedil;enistan'a en ağır silahlarla saldırmaya ve Grozni'yi adeta yerle bir etmeye başladılar. Bunda da baskı olmayan Ruslar, Grozni'de Ccedil;e ccedil;enlerle baskıyı görümlerine oturdu. Her türlü hile ve sahtekârlığı kendisine meşru gören Ruslar, 21 Nisan 1996 yılında Cevher Dudayev'i şehit etti, ancak Ccedil;e ccedil;en Özerk Cumhuriyeti hareketini durduramadı ve ne Rusya, ne de Ccedil;e ccedil;enistan'a oturttuğu kuklası Kadirov durduracaktır. Ccedil;e ccedil;enler, Rabülerinin kendilerini yarattığı fütrat zere olacakları güne kadar bu mücadelelerini sürdürdüklerdir biznillah! Doğu Türkistan'daki Uygur Türkleri Sincan Uygur Özerk Bölgesi, Ccedil;in baskıyı yünetiminin tüm baskı ve katliamlarına, doğumlara getirdiği sınırlamalara rağmen 2015 yılı verilerine göre nüfusu 23.597.300 olan Sincan Uygur Özerk Bölgesi, Ccedil;'in esaretindedir. Yanlışları yapmalarına izin verilmeyen Doğu Türkistan Uygur Türklerinin yapıldığı topraklar, 1.664.897,17 km²; yüzölçümü;

ile [Ccedil;in Halk Cumhuriyeti](#)'nin en genip [idari bölgesi](#)dir. Bap [kenti](#) [Urum](#) [ccedil;i](#), resm [icirc](#); dilleri [Uygurca](#) [ve](#) [Ccedil;incedir](#). Kimi zaman [Ccedil;in ve Rus](#) [ibgallerine uđrayan Uygur devleti](#), 19. y [uuml;zyıl ortalarýnda](#) 1864 [rsquo](#);te Dođu T [uuml;rkistan](#) [rsquo](#);da [Ccedil;inli](#) M [uuml;sl](#) [uuml;manlarýn](#) ([Huiler](#)) [ve](#) [Uygurlarýn](#) [ba](#) [plattýđy genip ccedil;aply isyanlar b](#) [ouml;lgede Ccedil;in egemenliđinin kalkmasýna neden olur](#), ancak onbir yıl sonra yeniden [Ccedil;in](#) [rsquo](#);in kontrol [uuml;ne girer](#). 1930 [rsquo](#);larda patlak veren isyanlar 1933 [rsquo](#);de Ka [pgar](#) [rsquo](#);da [Dođu T uuml;rkistan Ysl](#) [acirc;m Cumhuriyeti](#) ilan edilir, ancak kýsa s [uuml;reli Dođu T uuml;rkistan Ysl](#) [acirc;m Cumhuriyeti](#), [Ccedil;inli](#) komutan [Sheng Shicai](#), [Dođu T uuml;rkistan](#) [rsquo](#);ýn kontrol [uuml;n](#) [uuml;](#) ele ge [ccedil;irir](#). [Sovyetler Birliđi](#)'nin desteđiyle [1944-1949 yıllarýnda Sincan](#) [rsquo](#);ýn kuzeyinde bug [uuml;nk](#) [uuml;](#) Yli Kazak [Ouml;zerk B](#) [ouml;lgesi](#)'nde [Ykinci Dođu T uuml;rkistan Cumhuriyeti](#) kurulur, ancak 1949 [rsquo](#);da [Ccedil;in Halk Ordusu](#) [rsquo](#);nun Sincan [rsquo](#);a girmesiyle birlikte sona erer. 1 Ekim 1955'te Sincan Eyalet stat [uuml;s](#) [uuml;nden ccedil;ýkarýlarak Ouml;zerk B](#) [ouml;lge](#) olarak ilan edilen Sincan Uygur b [ouml;lgesi](#), k [acirc;đýt](#) [uuml;zerinde Ouml;zerk b](#) [ouml;lge](#) olarak ilan edilse de b [uuml;t](#) [uuml;n unsurlarý ile Ccedil;in](#) [rsquo](#);in esaretindedir. [Dođu T uuml;rkistan](#) [rsquo](#);daki Uygur T [uuml;rkleri](#) elbette ilelebet [Ccedil;in](#) [rsquo](#);in esaretinde kalmayacak ve biiznillah kendi asýl siyasi kimliđine d [ouml;necektir](#). Hangi ýrktan olursa olsun, hi [ccedil;bir](#) toplum, ba [pka](#) bir toplumun egemenliđini kabul etmez; bu, insanda bulunan fýtri bir duygudur. O fýtratý insana y [uuml;kleyen](#) y [uuml;ce](#) Allah (cc), insanlarýn birbirlerine deđil yalnýzca Kendi Zatýna kulluk edecekleri bi [ccedil;imde](#) yaratmýptýr. Ýnsanlar, yaratýlýp fýtratlarýndaki yaratýcýya kulluk bilin [ccedil;lerini](#) ge [ccedil;ici](#) bir m [uuml;ddet](#) unutsalar da, kendileri gibi yaratýlan olan bap [kalarýna](#) itaat ve kulluđu kabul etmezler. Bu durum t [uuml;m](#) toplumlar i [ccedil;in](#) de aynýdýr ve kendilerinden olmayan toplumlara itaati z [uuml;l](#) kabul ederler. Ypte Batý [rsquo](#);dan iki [ouml;rnek](#): YRA, kendi siyasi kimliđine sahip c [ccedil;ýktý](#) Yngiltere [rsquo](#);ye kar [pý](#) 1916 yýlýndan bu yana bađýmsýzlýk m [uuml;cadelesi](#) veren YRA, Ýrlanda meclisini tanýmayan emperyalist Yngiltere [rsquo](#);yi sonunda dize getirtip masaya oturarak kendi varlýđný ona kabul ettirdi. Bu, Yngiltere [rsquo](#);nin deđil, Kuzey Ýrlanda [rsquo](#);nýn kendi siyasi kimliđine ve varlýđna sahip [ccedil;ýkmasý](#) ve kazanmasý zaferidir. Ýsko [ccedil;ya](#) [rsquo](#);dan sonra Kuzey Ýrlanda [rsquo](#);da emperyalist Yngiltere [rsquo](#);nin zulm [uuml;nden](#) kurtulmuptu. [Ccedil;uuml;nk](#) [uuml;](#) onlar, Yngiliz deđil Ýsko [ccedil;](#) ve Ýrlandalý idiler, yaratan y [uuml;ce](#) Allah (cc) tarafýndan [ouml;yle](#) yaratýlmýplardý ve [ouml;yle](#) de kalmalydýlar. ETA, Katalonya [rsquo](#);nýn bađýmsýzlýđý m [uuml;cadelesi](#) Bask Yurdu ve

Özgürlük ya da diğer adıyla ETA (Euskadi Ta A skatasuna) Yspanya ve Fransız sınırları içinde yapayan   [Bask](#)   kökenli topluluğa ait bağımsız bir devlet kurma amacı güden   bir   örgüt oluşturan bölge insanı, Yspanyollara karşı silahlı mücadele başlatmış, uzun süren kanlı savaflardan sonra   [20 Ekim](#)   [2011](#)'de silahlı mücadeleye son verdiğini açıklamıştır. [1959](#)   yılında   [Franco](#) diktatörlüğüne   karşı kurulan örgüt, Yspanya'nın kuzeydoğusundaki ve Fransa'nın güney batısındaki Bask bölgesinin bağımsızlığı için   [1968](#)   yılından bu yana faaliyetlerde bulundu ve 58 yıllık mücadelesi sonunda varlığını Yspanya'ya kabul ettirdiği gibi, referanduma giderek bağımsızlığını da ilan etti, bu bağımsızlığını da sonunda Yspanyol hükümetine kabul ettirecektir.

Bu köpe yazısının geldiği yer: Kurani Mücahede:

<http://www.mucahede.com>

Bu köpe yazısı için adres:

http://www.mucahede.com/modules.php?name=Kose_Yazilari&op=view_article&artid=264